

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 529/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou, Na priekope 13, Žilina, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tost/23/2024 z 19. júna 2024 a proti postupu, ktorý mu predchádzal, proti opatreniam Špecializovaného trestného súdu z 13. augusta 2024 a 20. septembra 2024 v konaní sp. zn. 4T/7/2023 a proti postupom, ktoré im predchádzali, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Ústavnému súdu bola 21. októbra 2024 doručená sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu a opatreniami špecializovaného trestného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje zrušenie napadnutého uznesenia a opatrení a priznanie náhrady trov konania. Tiež navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie uložil špecializovanému trestnému súdu, aby sa v konaní sp. zn. 4T/7/2023 dočasne zdržal vykonávania úkonov, najmä vydania rozsudku vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to až do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

2. Dňa 20. júla 2023 bola špecializovanému trestnému súdu doručená obžaloba proti sťažovateľovi pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020. Špecializovaný trestný súd vydal 2. augusta 2023 trestný rozkaz, proti ktorému podal sťažovateľ v zákonom stanovenej lehote odpor.

3. Dňa 9. mája 2024 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie špecializovaného trestného súdu sp. zn. 4T/7/2023 z 25. apríla 2024, ktorým špecializovaný trestný súd:

- I. podľa § 567t ods. 1 Trestného poriadku účinného od 15. marca 2024 s primeraným použitím § 241 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku rozhodol tak, že obžaloba prokurátora spĺňa zákonné náležitosti;
- II. prijal obžalobu prokurátora na ďalšie konanie a vo veci nariadil hlavné pojednávanie.
- III. určil termín hlavného pojednávania na 18. jún 2024, 16. a 17. júl 2024 a určil rozsah a spôsob dokazovania podľa návrhu obžaloby a sťažovateľa.

4. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej argumentoval najmä neodstrániteľnými vadami prípravného konania, ktoré sú podľa neho takého charakteru, že neumožňujú označiť doterajšie trestné stíhanie za postup *de iure*, ale len za faktické trestné stíhanie. V ďalšom sťažovateľ namietal, že v trestnom konaní neboli sprístupnené všetky benefity, ktoré boli sľúbené a priznané kajúcnikom, a tento stav nenapravil ani prokurátor podaním z 15. marca 2024. Poukázal na to, že prokurátor bol povinný doplniť náležitosti obžaloby aj o záznamy o spolupráci podľa § 33a Trestného poriadku, ak majú súvis so skutkom.

5. Napadnutým uznesením najvyšší súd zrušil toto uznesenie vo výroku II a III. Najvyšší súd poukázal na to, že síce sťažnosť sťažovateľa nepovažoval za dôvodnú, avšak za nesprávny považoval procesný postup špecializovaného trestného súdu, ktorého úlohou po nadobudnutí účinnosti novelizácie Trestného poriadku bolo (po zákonom predpokladanom doplnení náležitostí obžaloby prokurátorom) bezodkladne rozhodnúť podľa § 567t Trestného poriadku výlučne o tom, či obžaloba spĺňa zákonné náležitosti. Výrokmi II a III sa však špecializovaný trestný súd dostal do procesnej pozície opätovného preskúmania obžaloby podľa § 241 ods. 1 Trestného poriadku napriek tomu, že tento postup už v predmetnej veci vykonal pred vydaním trestného rozkazu. S výnimkou uvedeného najvyšší súd konštatoval, že žiadnu z námietok uvádzaných sťažovateľom nemožno vyhodnotiť ako takú, ktorá by odôvodňovala konštatovanie, že prokurátorom predložený zoznam benefitov nespĺňa náležitosti obžaloby podľa § 235 písm. e) Trestného poriadku.

6. Zároveň s týmto uznesením bolo sťažovateľovi doručené opatrenie špecializovaného trestného súdu, ktorým bol určený termín hlavného pojednávania na 20. september 2024 a 1. október 2024.

7. Podaním z 26. augusta 2024 sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti sudkyne JUDr. Ruženy Sabovej pre nedostatok jej objektívnej nestrannosti. Podľa sťažovateľa napadnutým uznesením nastali účinky predpokladané v § 241 ods. 4 Trestného poriadku (v znení účinnom do 15. marca 2024), podľa ktorého vydanie uznesenia nadriadeného súdu, ktorým zrušil uznesenie samosudcu o prijatí obžaloby podľa § 241 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku, má účinky uznesenia o odmietnutí obžaloby a vec sa vracia do prípravného konania. Sudkyňa tak podľa sťažovateľa svojvoľne rozšírila svoju jurisdikciu, čo indikuje jej zaujatosť vo veci.

8. Dňa 20. septembra 2024 sa vo veci uskutočnilo hlavné pojednávanie, kde vo vzťahu k podanej námietke zaujatosti konajúca sudkyňa vyhlásila opatrenie, ktorým oznámila, že sa o námietke zaujatosti konať nebude, pretože dôvodom námietky je riadny procesný postup súdu.

II. Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu – uvádza, že sa nedozvedel nič vo vzťahu k svojej sťažnostnej argumentácii a nedozvedel sa ani to, prečo jeho sťažnosť nie je dôvodná. Nadriadený orgán podľa sťažovateľa rezignoval na svoju povinnosť preskúmať a preveriť konanie, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie.

10. V podanej sťažnosti sťažovateľ argumentuje tým, že v jeho veci neprebiehala hlavné pojednávanie, a preto súd prvého stupňa nadbytočne rozhodol podľa § 567t ods. 1 Trestného poriadku o tom, že obžaloba splňa zákonné náležitosti. Nesúhlasí s tým, že je postačujúce, ak prokurátor predložil zoznam benefitov poskytnutých spolupracujúcim osobám, ako aj s tým súvisiace rozhodnutia. Absencia záznamov o úkonoch policajta a prokurátora podľa § 33a Trestného poriadku neumožňuje urobiť záver o úplnosti podanej obžaloby.

11. Podľa sťažovateľa došlo odôvodnením sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu k porušeniu zásady zákazu *reformatio in peius*. Na jednej strane výrokom vyhovel sťažnosti, ale rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým porušil túto zásadu, pretože podľa odôvodnenia rozhodnutia došlo k zhoršeniu postavenia sťažovateľa oproti jeho postaveniu pri podávaní sťažnosti.

12. Vo vzťahu k namietaným opatreniam poukazuje sťažovateľ na to, že výrok napadnutého uznesenia najvyššieho súdu má účinky uznesenia o odmietnutí obžaloby, a vec sa preto vracia do štádia prípravného konania. Postup špecializovaného trestného súdu po právoplatnosti uznesenia najvyššieho súdu je podľa sťažovateľa bez opory v zákone s neprijateľným rozšírením jurisdikcie. Tieto opatrenia sú teda paaktami, nulitnými úkonmi, a ich zákonnosť preto nie je preskúmateľná nadriadeným orgánom.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. V prvom rade poukazuje ústavný súd na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, podľa ktorého ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práv, je preto nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť splnená pred podaním ústavnej sťažnosti (pozri čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde).

15. Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným

spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných právnych noriem. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, I. ÚS 314/09).

16. Berúc do úvahy už uvedené princípy, možno poukázať na ustálenú rozhodovaciu prax ústavného súdu, z ktorej vyplýva, že možné porušenie základného práva na inú právnu ochranu, ktoré patrí obvinenému v predsúdnom trestnom konaní (ako aj porušenie s dotknutým právom ostatných vecne súvisiacich základných práv), je v reťazci subsidiarity preskúmané (okrem samotného predsúdneho konania, kde je jeho garantom prokurátor) prostredníctvom korekčných procesných mechanizmov v súdnom konaní (teda využitím práva na súdnu ochranu), keď k uznaniu viny zo spáchania trestného činu môže dôjsť len súdom (IV. ÚS 212/2022). Ústavný súd totiž v trestnom konaní nenahrádza procesné postavenie prokurátora, sudcu pre prípravné konanie ani všeobecného súdu v trestnoprocesnej inštančnej postupnosti rozhodovania súdov (pozri napr. IV. ÚS 80/2022). Ani pri rozhodovaní spojenom s prijatím obžaloby súdom podľa Trestného poriadku v znení účinnom od 15. marca 2024 nemožno očakávať vstup ústavného súdu do prebiehajúceho konania, ktorý by nahrádzal orgány tohto konania s právomocou predchádzajúcou právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 452/2024), a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho požiadavkami uvedenými v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu